EURÓPAI TANÁCS

Brüsszel, 2014. október 24.

EUCO 169/14

CO EUR 13
CONCL 5

FEDŐLAP

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Tárgy:	Európai Tanács (2014. október 23–24.) – Következtetések

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az Európai Tanács fenti ülésén elfogadott következtetéseket.

I. A 2030-IG TARTÓ IDŐSZAKRA VONATKOZÓ ÉGHAJLAT- ÉS ENERGIAPOLITIKAI KERET

1. Jelentős eredményeket sikerült elérni az üvegházhatású gázkibocsátás csökkentése, a megújuló energiák és az energiahatékonyság terén meghatározott uniós célok teljesítése terén, mely célokat 2020-ig kell teljes körűen megvalósítani. Az Európai Tanács a 2014. márciusi következtetéseiben megfogalmazott alapelvek alapján ma megállapodott az Európai Unió 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretéről. Az EU ennek alapján – az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye Feleinek varsói Konferenciáján a globális éghajlat-változási megállapodás megkötésére vonatkozóan megállapított menetrend tudatában – legkésőbb 2015 első negyedévének végéig be fogja nyújtani az észrevételeit. Az Európai Tanács felszólítja az összes országot, hogy jóval a Felek Párizsban tartandó 21. Konferenciája előtt fogalmazzanak meg ambiciózus célkitűzéseket és ismertessék az azokhoz kapcsolódó szakpolitikai intézkedéseket. Az Európai Tanács a párizsi konferenciát követően vissza fog térni erre a kérdésre. Figyelemmel fogja kísérni a szakpolitikai keret valamennyi összetevőjét, és adott esetben további stratégiai iránymutatásokat ad, különös tekintettel az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerbe tartozó és az azon kívüli ágazatokkal, az összekapcsolásokkal és az energiahatékonysággal kapcsolatos megállapodásokra. A Bizottság az érdekelt felekkel továbbra is rendszeres párbeszédet folytat majd.

Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére vonatkozó cél

2. Az Európai Tanács jóváhagyta azt a kötelező célkitűzést, amely szerint 2030-ra az 1990-es szinthez képest legalább 40%-kal csökkenteni kell az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását az Unióban. Ennek érdekében:

   2.1 a célkitűzést az EU egésze a lehető legköltséghatékonyabb módon fogja megvalósítani, oly módon, hogy a 2005-ös szinthez képest 2030-ra az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerbe tartozó ágazatok 43%-os, az azon kívüli ágazatok pedig 30%-os csökkentést fognak elérni;

   2.2 ebben az erőfeszítésben minden tagállam részt vesz a méltányosság és a szolidaritás közötti egyensúlyt szem előtt tartva;

Az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS)

2.3 e cél elérésének legfontosabb európai eszköze egy jól működő, megújított uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) és egy a piacot a Bizottság javaslata alapján stabilizáló eszköz lesz; a maximális megengedett kibocsátásokra vonatkozó felső határérték csökkentésének éves szorzója 1,74 %-ról 2,2 %-ra változik 2021-től kezdődően;

2.4 az éghajlatpolitikából adódó kibocsátásáthelyezés megelőzése érdekében a kibocsátási egységek ingyenes kiosztása 2020 után sem fog megszűnni, és a jelenleg meglévő intézkedések érvényben maradnak addig, amíg más jelentős gazdaságok nem tesznek hasonló mértékű erőfeszítéseket, mert így lehet megfelelő mértékű támogatást nyújtani azoknak az ágazatoknak, amelyeknél fennáll nemzetközi versenyképességük elveszítésének kockázata. Az ingyenes kiosztás tekintetében érvényes referenciaértéket bizonyos időközönként felül fogjuk vizsgálni az érintett ipari ágazatokban lezajlott technológiai fejlődés függvényében. Az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében a kibocsátáscsökkentés közvetlen és közvetett költségeit az állami támogatásra vonatkozó uniós szabályokkal összhangban egyaránt figyelembe kell venni. A nemzetközi versenyképesség fenntartása érdekében az ezen ágazatokba tartozó leghatékonyabb létesítmények esetében el kell kerülni a kibocsátáscsökkentés túlzott költségeit, amelyek kibocsátásáthelyezést eredményezhetnek. A kibocsátási egységek kiosztása a jövőben jobban garantálja majd az igazodást az egyes ágazatok termelési szintjének változásához. Az ipar innovációra való ösztönzése ugyanakkor teljes mértékben megmarad, az adminisztratív komplexitás pedig nem fog nőni. Figyelembe kell venni azt is, hogy egyrészről biztosítani kell a megfizethető energiaárakat, másrészről meg kell akadályozni az extraprofit szerzését;

2.5 ezzel összefüggésben az uniós átlag 60%-ánál alacsonyabb egy főre jutó GDP-vel rendelkező tagállamok dönthetnek úgy, hogy az energiaszektornak 2030-ig továbbra is juttatnak ingyenes kibocsátási egységeket. Az ingyenesen kiosztott mennyiség 2020 után az ezzel a lehetőséggel élő tagállamok részére a 2.9. pont szerint aukcióra kiosztott kibocsátási egységeknek legfeljebb a 40%-át teheti ki. A jelenlegi kereteket – többek között az átláthatóságot – tökéletesíteni kell annak érdekében, hogy a forrásokat az energiaszektort korszerűsítő reálberuházások előmozdítására fordítsák, és egyúttal el kell kerülni a belső energiapiac torzulását is;

2.6 a már létező NER300 finanszírozási program a szén-dioxid-leválasztás és -tárolás és a megújuló energiaforrások vonatkozásában is megújításra kerül, és felhasználható lesz az ipari ágazatok dekarbonizációt célzó innovációinak támogatására is, a programban foglalt kibocsátási egységek eredeti mennyisége pedig 400 millióra emelkedik (NER400). A programot igénybe lehet majd venni minden, a tagállamok területén folyó beruházási projekthez, így kisebb volumenű projektekhez is;

2.7 az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer kibocsátási egységeiből 2% új tartalékot különítünk el az alacsony jövedelmű (az uniós átlag 60%-ánál alacsonyabb egy főre jutó GDP-vel[1] rendelkező) tagállamok különösen magas kiegészítő beruházási igényeinek fedezésére. A tartalék jellemzői a következők lesznek:

– a tartalékból származó bevételeket az energiahatékonyság javítására és ezen tagállamok energiaellátási rendszerének modernizációjára fogjuk fordítani, ezzel tisztább, biztonságos és megfizethető energiát biztosítva állampolgáraik számára;

– a források felhasználása teljes mértékben átlátható lesz;

– a tartalékból a kibocsátási egységeket a más ilyen egységek értékesítésekor alkalmazott alapelvek és eljárás alapján fogjuk aukcióra bocsátani;

– a tartalékból létrehozunk egy alapot, amelyet a kedvezményezett tagállamok fognak kezelni, a projektek kiválasztásába bevonva az EBB-t is, és a kisebb projektekre egyszerűsített eljárás vonatkozik majd; a források elosztása 2030. december 31-ig kombinált alapon történik, azaz fele részben a hitelesített kibocsátások, fele részben pedig a GDP-kritériumok alapján, 2024 végéig ugyanakkor felülvizsgáljuk a projektek kiválasztásának alapját is;

2.8 a szolidaritás, a növekedés és az energiahálózatok összekapcsolásának szem előtt tartásával a tagállamok által aukcióra bocsátandó kibocsátási egységek 10%-át azon tagállamok között osztjuk el, amelyek egy főre jutó GDP-je (2013-ban) nem haladta meg az uniós átlag 90%-át;

2.9 a többi egység a hitelesített kibocsátások alapján kerül szétosztásra az összes tagállam között, anélkül, hogy az aukcióra bocsátandó kibocsátási egységek aránya csökkenne;

[1] Ahol a szöveg GDP-t említ, ott a GDP piaci áron euróban számított 2013-as értékét kell érteni.

Az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszeren kívüli ágazatok

2.10 az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszeren kívüli ágazatok esetében a 2030-ig terjedő időszakban is a nemzeti kibocsátáscsökkentési célkitűzések meghatározására vonatkozó módszert kell alkalmazni a 2020-ig szóló közös kötelezettségvállalási határozatban alkalmazott elemekkel együtt, a vállalásokat tehát az egy főre jutó relatív GDP alapján osztjuk el. A 2030-ra meghatározott uniós csökkentéshez minden tagállam hozzá fog járulni, a 2005-ös kibocsátási adatokhoz képest 0–40%-ig terjedő célkitűzésekkel;

2.11 azon tagállamok célkitűzéseit, amelyek egy főre jutó GDP-je az uniós átlag felett van, olyan relatív módon fogjuk kiigazítani, amely tisztességes és kiegyensúlyozott módon tükrözi a költséghatékonyságot;

2.12 a kibocsátáskereskedelmi rendszeren kívüli ágazatokban jelentősen bővülni fog a meglévő rugalmassági eszközök igénybevételének lehetősége és használata annak érdekében, hogy biztosítható legyen a közös uniós erőfeszítés költséghatékonysága, valamint az egy főre jutó kibocsátás konvergenciája 2030-ig. A kiszámíthatóság és a környezeti integritás megőrzése mellett a kibocsátási egységek korlátozott, egyszeri csökkentése révén –amelyről még 2020 előtt dönteni kell – a célkitűzések megvalósítására új, rugalmas lehetőséget vezetünk be egyrészt azoknak a tagállamoknak az esetében, amelyeknek nemzeti kibocsátáscsökkentési célkitűzései az uniós átlagot és a saját költséghatékony kibocsátáscsökkentési potenciáljukat is meghaladják, másrészt azoknak a tagállamoknak az esetében, amelyek 2013-ban ipari létesítményeknek nem juttathattak ingyenesen kibocsátási egységeket;

2.13 fontos, hogy a közlekedési ágazatban csökkenjen az üvegházhatásúgáz-kibocsátás és a fosszilis tüzelőanyagoktól való függéshez kapcsolódó kockázat. Az Európai Tanács ezért felkéri a Bizottságot, hogy folytassa eszközök és intézkedések mérlegelését egy olyan, átfogó és technológiai szempontból semleges megközelítés érdekében, amely 2020 után is támogatná a közlekedésből származó kibocsátás csökkentését és az energiahatékonyságot, valamint az elektromos meghajtású közlekedést és a megújuló energiaforrások használatát. Az Európai Tanács sürgeti a benzin és a dízelüzemanyagok minőségéről szóló 98/70/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti számítási módszerek és jelentéstételi követelmények meghatározásáról szóló irányelv gyors elfogadását. Emlékeztet arra is, hogy a jelenleg hatályos jogszabályok értemében a tagállamoknak lehetőségük van arra, hogy a közlekedést a kibocsátáskereskedelmi rendszerhez tartozó ágazatként határozzák meg;

2.14 el kell ismerni egyrészt azt, hogy az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése tekintetében kisebb potenciállal rendelkező mezőgazdasági és földhasználati ágazatban többféle célkitűzés is van, másrészt pedig azt, hogy az Unió élelmezésbiztonsága és az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzések között koherenciát kell biztosítani. Az Európai Tanács felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg egyrészről, hogy miként lehet ösztönözni az élelmiszertermelés fenntartható növelését, másrészről, hogy miként tud ez az ágazat – például erdősítés révén – hozzájárulni az üvegházhatású gázok kibocsátása hatásának mérsékléséhez és az üvegházhatású gázok megkötéséhez. Amint a technikai feltételek engedik, de 2020-ig mindenképpen kidolgozásra kerül az a stratégia, amely a földhasználatot, a földhasználat megváltoztatását és az erdőgazdálkodást bevonja az üvegházhatású gázok kibocsátása hatásának mérséklését célzó, 2030-ig szóló keretbe.

Megújuló energiaforrások és energiahatékonyság

3. Az Unió célkitűzése az, hogy 2030-ra a területén felhasznált energia legalább 27%-a megújuló energiaforrásokból származzon. Ez a célkitűzés kötelező érvényűvé válik uniós szinten. Teljesítése a tagállamok hozzájárulásával fog történni, amelyeket ezen uniós cél közös elérésének szükségessége határoz meg. Ez azonban nem gátolja a tagállamokat sem abban, hogy saját magukra nézve ambiciózusabb nemzeti célokat határozzanak meg, sem pedig ezeknek a céloknak a támogatásában az állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásokkal összhangban, valamint belső energiapiaci integráltságuk fokának figyelembevétele mellett. A növekvő mennyiségű ingadozó teljesítményű megújuló energia integrálása összekapcsoltabb belső energiapiacot és megfelelő tartalékellátást igényel, amelyet – szükség esetén regionális szinten – koordinálni kell.

Az energiahatékonyság javításának irányadó uniós célkitűzése az aktuális kritériumok alapján 2030-ra előre jelzett energiafogyasztáshoz képest 27%. Ennek megvalósítására költséghatékony módon kerül sor, teljes mértékben tiszteletben tartva azt a szempontot, hogy az ETS-nek hatékonyan kell hozzájárulnia az átfogó éghajlat-változási célok megvalósításához. A célkitűzés értékét 2020-ban meg kell vizsgálni, 30%-os uniós szintet tartva szem előtt. A Bizottság javaslatot tesz azon kiemelt ágazatok kijelölésére, amelyekben jelentősen javítani lehet az energiahatékonyságot, és arra, hogy hogyan lehet ezt uniós szinten megvalósítani. Az EU és a tagállamok ezekre a területekre fogják összpontosítani a jogalkotói és pénzügyi erőfeszítéseiket.

A célkitűzések megvalósítása nem érinti a tagállamok arra irányuló jogát, hogy maguk határozzák meg energiaszerkezetüket. A célkitűzésekhez nem járulnak kötelező erejű tagállami célkitűzések. Az egyes tagállamok saját magukra nézve magasabb nemzeti célkitűzést is meghatározhatnak.

A kifogástalanul működő és összekapcsolt belső energiapiac létrehozása

4. Az Európai Tanács megállapította, hogy alapvetően fontos egy kifogástalanul működő és összekapcsolt belső energiapiac kialakítása. Emlékeztetve a 2014. márciusi következtetéseinek vonatkozó részére, az Európai Tanács hangsúlyozta, hogy minden erőforrást mozgósítani kell annak érdekében, hogy ez a cél a lehető legrövidebb időn belül elérhető legyen. 2020 után is prioritás marad annak megakadályozása, hogy az európai földgáz- és villamosenergia-hálózatok és a tagállami hálózatok összekapcsolódása elégtelen maradjon, valamint az, hogy az európai energiabiztonsági stratégiában előirányzottaknak megfelelően a tagállami rendszerek szinkronban működjenek az európai kontinentális hálózatok keretében. Ebben az összefüggésben az Európai Tanács a következőkről határozott:

– az Európai Bizottság – a tagállamok támogatásával – sürgős intézkedéseket fog hozni a villamosenergia-hálózatok összekapcsolására vonatkozó 10 %-os minimumcél lehető leggyorsabb, de legkésőbb 2020-ig történő elérésének a biztosítására, legalább azon tagállamok esetében, amelyek a belső energiapiaci integrációnak még nem érték el egy adott minimumszintjét, vagyis a balti államok, Portugália és Spanyolország, valamint azon tagállamok esetében, amelyek ezen országok számára a belső energiapiachoz való elsődleges kapcsolódási pontot jelentik. A 10 %-os cél elérésének garantálása céljából a Bizottság figyelemmel fogja kísérni a folyamat előrehaladását, és tájékoztatja az Európai Tanácsot arról, hogy melyek a lehetséges finanszírozási források, ideértve az uniós finanszírozási lehetőségeket is. Ennek alapján az Európai Tanács felkéri a Bizottságot, hogy tegye meg javaslatait, kitérve – amennyiben ez célszerű, a többéves pénzügyi keret megfelelő eszközei által biztosított korlátokon belül – a finanszírozásra is. Emlékeztetve arra, hogy a márciusi és júniusi következtetéseiben az Európai Tanács hangsúlyozta, hogy gondoskodni kell az összes tagállam teljes körű belső energiapiaci részvételéről, a Bizottság rendszeresen jelentést tesz az Európai Tanácsnak, hogy ezzel is biztosítsa az általa javasolt 15%-os cél 2030-ig való elérését. Mindkét célt a közös érdekű projektek megvalósításával kell elérni;

– A tagállamoknak és a Bizottságnak elő kell segíteniük a közös érdekű projektek, ezen belül az európai energiabiztonsági stratégiában megjelölt – különösen a balti államoknak, Spanyolországnak és Portugáliának a belső energiapiac többi részével való összekapcsolását célzó – projektek végrehajtását, biztosítaniuk kell, hogy azok a lehető legnagyobb prioritást élvezzék, és ennek megfelelően 2020-ig lezáruljanak. Különösen nagy figyelmet kell fordítani a belső piac távolabb elhelyezkedő és/vagy kevésbé integrált részeire, így Máltára, Ciprusra és Görögországra. E tekintetben az Európai Tanács első lépésként üdvözli az átvitelirendszer-üzemeltetők közös stratégiáját, amely az Ibériai-félszigetnek a belső villamosenergia-piaccal való összekapcsolását célozza, és amely konkrét projekteket is tartalmaz annak érdekében, hogy növelni lehessen a kapacitást. Az Európai Tanács felszólít a stratégia megvalósítására, és arra ösztönzi az átvitelirendszer-üzemeltetőket és a szabályozó hatóságokat, hogy a releváns projekteket tegyék a következő tízéves hálózatfejlesztési tervek részévé;

– Ha az említett projektek végrehajtása nem lesz elegendő a 10%-os cél eléréséhez, új projekteket kell megjelölni, amelyeket sürgősen fel kell venni a közös érdekű projektek listájának felülvizsgálatába és mielőbb végre is kell hajtani őket. E projektekre uniós társfinanszírozást kell biztosítani. Felkérjük a Bizottságot, hogy adjon ki közleményt az Európai Tanács 2015. márciusi ülése előtt a fent említett célkitűzés eléréséhez szükséges legmegfelelőbb lépésekről.

Energiabiztonság

5. Emlékeztetve 2014. júniusi következtetéseire, az Európai Tanács további olyan intézkedéseket hagyott jóvá, amelyek arra irányulnak, hogy csökkentsék az Unió energiafüggőségét és ezzel párhuzamosan mind a villamos energia, mind pedig a földgáz tekintetében növeljék az energiaellátás biztonságát. E célkitűzés megvalósításához az energiakeresletnek az energiahatékonyság fokozása révén történő mérséklése is hozzá fog járulni. Az Európai Tanács tudomásul vette az energiabiztonságról szóló elnökségi jelentést[1]. Emellett üdvözölte a Bizottság jelentését, amely ismerteti, hogy milyen azonnali intézkedésekre van szükség ahhoz, hogy az EU jobban tudjon reagálni egy a tél folyamán esetlegesen felmerülő komolyabb ellátási zavarra. A jelentés teljes képet ad az európai energiarendszer ellenállóképességéről (stresszteszt). E tekintetben az Európai Tanács üdvözölte a tagállamok, az energiapiac főbb szereplői, valamint a szomszédos országok és partnerek közreműködését. Az Európai Tanács azt is megállapította, hogy az EU energiabiztonsága növelhető belső energiaforrások igénybevételével, valamint a biztonságos és fenntartható karbonszegény technológia használatával.

Az Európai Tanács egyetértett az alábbi pontokban:

– végre kell hajtani a gázágazat olyan, kritikus fontosságú közös érdekű projektjeit, mint az észak-déli folyosó, a déli gázfolyosó, továbbá egy új dél-európai gázelosztó központ előmozdítása, valamint a Finnország és a balti államok energiaellátási biztonságát növelő alapvető infrastrukturális projektek, ezzel diverzifikálva az energiaellátók körét és az ellátási útvonalakat, valamint biztosítva a piac működését;

– javítani kell az újragázosítás jobb felhasználása és a földgázrendszer tárolási kapacitását szolgáló intézkedéseket, hogy hatékonyabban lehessen megküzdeni az esetleges vészhelyzetekkel;

– fel kell kérni a Bizottságot, hogy a kritikus fontosságú közös érdekű projektek lezárását célzó lépések jobb koordinációja érdekében fokozza az e téren nyújtott támogatását, valamint célzott intézkedésekkel – például technikai jellegű tanácsadás útján vagy az érintett tagállamokkal közösen létrehozott, a rendszerösszekötő vezetékekkel foglalkozó többoldalú munkacsoport létrehozása révén – törekedjen a végrehajtás során felmerülő problémák gyors megoldására;

---

1 13788/14.

– a Bizottság útmutatójával összhangban egyszerűsíteni kell a nemzeti igazgatási eljárásokat, és tovább kell gondolni azon szakpolitikát, amelynek révén biztosítani lehet a kritikus infrastruktúrák – többek között az IKT kapcsán jelentkező kockázatokkal szembeni – védelmét;

– meg kell erősíteni az energiaügy kapcsán betöltött uniós tárgyalási pozíciót, ehhez pedig maradéktalanul ki kell használni a tagállamok és harmadik országok között kötött kormányközi energiaügyi megállapodásokra vonatkozó információcsere-mechanizmus létrehozásáról szóló határozat kínálta lehetőségeket, különösen ami az általános rendelkezéseket és a Bizottság által a tárgyalások során nyújtott segítséget illeti;

– ösztönözni kell, hogy a tagállamok és az érintett vállalatok megfelelő módon tájékoztassák a Bizottságot és kérjék támogatását a tárgyalások folyamán, ideértve annak előzetes értékelését is, hogy a kormányközi megállapodás összeegyeztethető-e az uniós joggal és az energiaellátás biztonságára vonatkozó uniós prioritásokkal;

– az uniós ellátásbiztonsági megfontolások fényében még jobban meg kell szilárdítani az Energiaközösséget, amelynek célja az EU energiaügyi vívmányainak kiterjesztése a tagjelölt, potenciális tagjelölt és a szomszédságpolitikában részt vevő országokra,

– az Unió és a tagállamok külpolitikai eszközein keresztül is következetes üzeneteket kell továbbítani az energiabiztonság vonatkozásában, különösen a stratégiai partnerek és legfontosabb energiaszállítók felé.

Az Európai Tanács 2015-ben visszatér majd az energiabiztonság kérdésére, hogy értékelje az időközben elért eredményeket.

Irányítás

6. Az Európai Tanács megállapodott arról, hogy a szükségtelen adminisztratív terheket nélkülöző, megbízható és átlátható irányítási rendszert kell kidolgozni, amely segít abban, hogy az EU az energiapolitikájában kitűzött céljait elérje, és amely ezzel párhuzamosan kellő mozgásteret biztosít a tagállamok számára, valamint maradéktalanul tiszteletben tartja a tagállamok azon jogát, hogy szabadon határozzák meg energiaszerkezetüket. Ez az irányítási rendszer:

   6.1 az olyan meglévő főbb elemekre épül, mint a nemzeti éghajlat-változási program, valamint a megújuló energiaforrásokra és az energiahatékonyságra vonatkozó nemzeti tervek, emellett pedig egyszerűsíti és egységesíti az eltérő tervezési és jelentéstételi előírásokat;

6.2 növeli a fogyasztók szerepét és erősíti a jogaikat, a beruházók számára pedig nagyobb fokú átláthatóságot és kiszámíthatóságot biztosít többek között annak révén, hogy rendszeresen nyomon követi a megfizethető, biztonságos, versenyképes, védett és fenntartható energiarendszer irányában tett előrehaladás mérésére szolgáló kulcsmutatókat;

6.3 megkönnyíti a tagállamok energiapolitikái közötti koordinációt, és fokozza a tagállamok közötti regionális együttműködést.

Az Európai Tanács emlékeztet arra az általa megjelölt célra, miszerint megfizethető, biztonságos és fenntartható energiát használó energiauniót kíván megvalósítani, ahogyan az a stratégiai menetrendben is szerepel, és rendszeresen áttekinti majd, miként halad az EU e cél elérése felé.

II. GAZDASÁGI KÉRDÉSEK

7. A gazdasági és foglalkoztatási helyzet továbbra is kiemelt figyelmet érdemel. A makrogazdasági helyzet kiábrándítóan alakult az elmúlt időszakban, a GDP növekedése lassú, a munkanélküliség szintje Európa nagy részén tartósan igen magas, az infláció pedig rendkívüli módon alacsony. Mindez még sürgetőbbé teszi a munkahelyteremtést, a növekedést és a versenyképességet elősegítő, valamint az állampolgárok szerepvállalásának ösztönzésére és védelmére vonatkozó intézkedések mielőbbi végrehajtását, „Az Unió stratégiai menetrendje a változások idején” c. dokumentumban foglalt iránymutatások szerint. A strukturális reformok és a rendezett államháztartás a beruházások alapvető feltételei. Az Európai Tanács ezért felkérte a Bizottságot, a Tanácsot és a tagállamokat, hogy ezeket az iránymutatásokat haladéktalanul váltsák konkrét szakpolitikai intézkedésekre.

8. Az erőteljes, fenntartható gazdasági fellendüléshez arra van szükség, hogy Európa beruházzon a jövőjébe. A beruházások mai alacsony szintje aláássa a holnap növekedési potenciálját. Az Európai Tanács támogatja az új Bizottság azon tervezett kezdeményezését, hogy a 2015–2017-es időszakban köz- és magánforrásból további 300 milliárd euró összegű beruházás valósuljon meg. Szorgalmaznunk kell az összes meglévő és előirányzott uniós forrás teljes mértékű igénybevételét. Az Európai Tanács üdvözölte a Bizottság és az Európai Beruházási Bank vezetésével létrejött munkacsoportot, amelynek feladata, hogy a beruházásokat ösztönző konkrét intézkedéseket – többek között rövid és középtávon megvalósítható, potenciálisan életképes, európai érdekeltségű projekteket – határozzon meg. Felkérte a Bizottságot és a Tanácsot, hogy – mindenekelőtt az EBB-vel szorosan együttműködve – haladéktalanul kezdjék meg az említett beruházási kezdeményezéssel kapcsolatos munkát, és erről az Európai Tanács decemberi ülésén számoljanak be.

9. A bankunió létrehozása irányában tett lépések jelentősen javították a pénzügyi piaci feltételeket. Az ellenállóképes, megfelelő felügyelet alá rendelt és szabályozott európai bankrendszer elősegíti majd a gazdasági fellendülést. E tekintetben az Európai Tanács üdvözölte az egységes felügyeleti mechanizmus 2014. november 4-i megindítását.

III. EGYÉB

Ebola

10. Az Európai Tanács mély aggodalommal figyeli az ebolavírus folytatódó terjedését Nyugat-Afrikában, valamint azt, hogy egyre több ember fertőződik meg a vírussal és hal meg ennek következtében. Elismerését fejezte ki az érintett országok kormányainak és a nem kormányzati szervezeteknek a példa nélküli egészségügyi kihívás kezelése érdekében végzett munkájukért. Az Európai Tanács emellett rendkívüli elismeréssel szólt az egészségügyi dolgozókról, akik e válsághelyzetben önzetlen hivatástudatról, bátorságról és nagy szakmai hozzáértésről tesznek tanúbizonyságot.

11. Az ENSZ-szel, a regionális szervezetekkel és egyéb kulcsfontosságú partnerekkel egyesítve erőiket, az Európai Unió és tagállamai eddig is vezető szerepet játszottak azokban a nemzetközi erőfeszítésekben, amelyek az alapvető képességeket – például szakértőket, az ebola kimutatására képes mozgó laboratóriumokat, kezelési központokat, valamint légi és tengeri szállítást – biztosító veszélyhelyzeti reagálás megvalósítását célozták az átfogó uniós reagálási keret részeként. Az Európai Unió és tagállamai a mai napig több mint 600 millió euró összegű támogatást nyújtottak. A Külügyek Tanácsának közelmúltbeli ülésén és az uniós egészségügyi miniszterek ülésén további uniós intézkedéseket határoztak meg, és az Európai Tanács az e fórumokon elfogadott következtetések mihamarabbi végrehajtását sürgeti.

12. Folyamatos, összehangolt és fokozott válaszlépések szükségesek ahhoz, hogy megfordítsuk a jelenlegi tendenciát. A helyszíni intézkedések fokozásához is további segítségnyújtás szükséges, különösen az orvosi ellátás és felszerelések biztosítása szempontjából és a kiutazáskor végzett nagyobb fokú szűrés biztosításához. Az Európai Tanács üdvözli a tagállamoknak a pénzügyi segítségnyújtás növelésére vonatkozó kötelezettségvállalásait, amelyek révén a teljes összeg 1 milliárd euró lesz. Ezenkívül a tagállamok vállalták, hogy növelik a térségbe küldött orvosi és támogató személyzet létszámát. A tagállamok és a Bizottság továbbá arról állapodtak meg, hogy a nemzetközi egészségügyi dolgozók számára a rendelkezésre álló erőforrásokon belül megfelelő ellátást garantálnak, hogy – akár egészségügyi evakuálás révén – megkaphassák a szükséges kezelést. Kiemelten fontos emellett, hogy az önkéntes egészségügyi szakemberek helyszíni telepítéséhez logisztikai koordinációs mechanizmusként vegyék igénybe a Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központot.

13. A járvány a mérete miatt nemcsak az érintett országok gazdaságára és stabilitására, hanem az egész térségre is veszélyt jelent. Az Európai Tanács felszólítja a főképviselőt és a Bizottságot, hogy dolgozzanak ki olyan intézkedéscsomagot, amely a nyugat-afrikai ebolaválság tágabb politikai, biztonsági és gazdasági következményeivel foglalkozik.

14. A leghatékonyabban úgy előzhető meg, hogy a vírus másutt is jelentős számú megbetegedést okozzon, ha segítünk Nyugat-Afrikának a válság kezelésében. Ugyanakkor, mivel Európában is megerősítették már az ebolafertőzés első eseteit, kiemelt fontosságú az Európai Unión belüli felkészültség, valamint az európai uniós országok és polgáraik védelmét biztosító további munka, különösen a fertőzés veszélyeit mérséklő óvintézkedések, beleértve az EU-n belüli olyan összehangolt megelőző intézkedéseket is, mint az információk és a bevált gyakorlat megosztása, az egészségügyi szakemberek képzése és a beutazáskor végzett szűrés.

15. Annak érdekében, hogy az EU hathatósabban tudjon fellépni az ebolával szemben, uniós ebolaügyi koordinátort nevezett ki Hrísztosz Sztilijanídisz új biztos személyében. A koordinátor a Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központ támogatása mellett együtt dolgozik majd az uniós intézményekkel, a tagállamokkal, az ENSZ-szel, valamint az egyéb nemzetközi szervezetekkel és érintettekkel.

16. Az Európai Tanács felkéri a Bizottság elnökét és a főképviselőt, hogy a következő ülésén tegyenek jelentést az ebolaválság kezelése érdekében hozott intézkedésekről.

Ukrajna

17. Az Európai Tanács – emlékeztetve az augusztus 30-i következtetéseire – olyan előrelépésként üdvözölte a szeptember 5-i minszki jegyzőkönyv és a szeptember 19-i minszki memorandum létrejöttét, amely elősegíti, hogy a válságra Ukrajna függetlenségének, szuverenitásának és területi integritásának tiszteletben tartására épülő, tartós politikai megoldást találjanak. Elvárja a felek teljes mértékű együttműködését, és azt, hogy mielőbb hajtsák végre a minszki dokumentumokban megfogalmazott összes vállalásukat, különösen a tűzszünet teljes körű végrehajtása, az átfogó határellenőrzési rendszer felállítása, valamint a Donyeck és Luhanszk térségében az ukrán törvények alapján megtartandó előrehozott választások tekintetében. Álláspontja szerint az önjelölt hatóságok által kiírt „elnöki” és „parlamenti” választások megtartása ellentétes lenne a minszki jegyzőkönyv betűjével és szellemével, és ezek eredményét nem lehetne elismerni. Az Európai Tanács ismételten felszólítja az érdekelt feleket, hogy tegyék lehetővé az MH17-es légijárat szerencsétlensége helyszínének azonnali, biztonságos és korlátozás nélküli megközelítését.

18. Az Európai Unió elvárja, hogy az Oroszországi Föderáció tiszteletben tartsa Ukrajna nemzeti szuverenitását és területi integritását, és járuljon hozzá Ukrajna politikai stabilizációjához és az ország gazdaságának helyreállításához. Az Európai Tanács ismételten nyomatékosítja, hogy nem ismeri el a Krím-félsziget jogellenes annektálását. Az Oroszországi Föderációnak vállalnia kell saját felelősségét annak érdekében, hogy a minszki megállapodások teljes körűen végrehajtásra kerüljenek. Az orosz hatóságoknak meg kell akadályozniuk, hogy orosz területről katonai erők, fegyverek vagy harcosok lépjenek be Ukrajnába. Latba kell vetniük befolyásukat annak érdekében, hogy a szakadárok jóhiszeműen végrehajtsák a Minszkben vállalt kötelezettségeiket. Az Oroszországi Föderációnak támogatnia kell az EBESZ ellenőrzési intézkedéseit is.

19. Az Európai Unió és tagállamai továbbra is teljes mértékben elkötelezettek az ukrán válság politikai megoldása mellett, többek között az EBESZ megfigyelői kapacitásának növeléséhez való hozzájárulással és a humanitárius segítségnyújtás fokozásával, valamint az ukrajnai reformfolyamat ösztönzésével, illetve az abban való segítségnyújtással, különösen a decentralizáció és a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek jogainak védelme terén. Az Európai Tanács üdvözölte a társulási megállapodás közeljövőben kezdődő ideiglenes alkalmazását. Aláhúzta annak jelentőségét, hogy az Oroszországi Föderációnak, Ukrajnának és az Európai Uniónak szigorúan be kell tartania a szeptember 12-i együttes miniszteri nyilatkozatban foglalt vállalásait.

20. Az Európai Tanács az október 26-i parlamenti választásokra tekintettel ismételten kijelenti, hogy kész támogatni az ukrajnai politikai és gazdasági reformot, ezen belül az energiaszektor reformját, a Társulási Megállapodásban mindkét fél által vállalt kötelezettségekkel összhangban.

21. Az Európai Tanács üdvözölte az ukrán energiaválság megoldása terén tett előrelépést. Várakozással tekint az Oroszországi Föderáció, Ukrajna és az Európai Bizottság között folyamatban lévő háromoldalú tárgyalások befejezése elé.

22. Az Európai Tanács emlékeztetett a korlátozó intézkedésekről szóló korábbi uniós határozatokra. Továbbra is figyelemmel kíséri az ukrajnai helyzetet, hogy szükség esetén iránymutatással szolgáljon.

Moldovai Köztársaság

23. Az Európai Tanács várakozással tekint a Moldovai Köztársaságban november 30-án megrendezendő parlamenti választások elé, mert az – a társulási megállapodás közelmúltban megkezdett ideiglenes alkalmazását követően – újabb fontos lépést jelent az ország európai menetrendjében. Elvárja, hogy a közelgő parlamenti választások szabadon és tisztességesen folyjanak, és azt javasolja, hogy a moldovai hatóságok szorosan működjenek együtt a nemzetközi választási megfigyelőkkel. Ebben az összefüggésben fontos, hogy az összes politikai erő nyílt és tisztességes választási kampányt folytasson.

Ciprus

24. Az Európai Tanács mély aggodalmának adott hangot a kelet-mediterrán térségben kiújult feszültségek miatt, és felszólította Törökországot, hogy tanúsítson önmérsékletet, és tartsa tiszteletben Ciprus szuverenitását annak felségvizein, valamint Ciprus szuverén jogait a kizárólagos gazdasági övezetében. Az Európai Tanács emlékeztetett az Európai Közösségnek és tagállamainak 2005. szeptember 21-i nyilatkozatára, valamint arra, hogy a csatlakozási folyamat szükséges eleme az összes tagállam elismerése. A jelen körülmények között az Európai Tanács minden eddiginél fontosabbnak tartotta, hogy kedvező légkör alakuljon ki ahhoz, hogy az átfogó ciprusi rendezésről szóló tárgyalások újrakezdődjenek.

Az Európai Unió adriai- és jón-tengeri régióra vonatkozó stratégiája

25. Az Európai Tanács jóváhagyta az Európai Unió adriai- és jón-tengeri régióra vonatkozó stratégiáját (EUSAIR), és arra szólított fel minden érintett szereplőt, hogy a 2014. szeptember 29-i tanácsi következtetések értelmében haladéktalanul hajtsák azt végre.

Intézményi kérdések

26. Az Európai Tanács elfogadta az Európai Bizottság kinevezéséről szóló határozatot.